

Sygn. akt IV K 603/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Tomasz Ładny

Protokolant: Monika Zarzycka

przy prokuratora – Andrzej Zaczek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 3.12.2018r., 21.01.2019r., 25.03.2019r. i 24.05.2019r.

sprawy **R. W.**, s. S. i H., ur. (...) w W.

oskarżonego o to, że:

jako osoba faktycznie zajmująca się sprawami gospodarczymi (...) s.c. z siedzibą w W. doprowadził do podania nieprawdy w zeznaniu M. W. o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) PIT-36 w roku podatkowym 2010, złożonym do Urzędu Skarbowego W. – T. w dniu 27 kwietnia 2011r. poprzez zawyżenie kosztów uzyskania przychodów o kwotę 1 447 686,00 zł na skutek nierzetelnego prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów ww. spółki za 2010r. polegającego na zaewidencjonowaniu za miesiące od stycznia do września 2010r. w kolumnach „pozostałe wydatki” i „wydatki razem” faktur VAT niemających odzwierciedlenia w rzeczywistych zdarzeniach gospodarczych, wystawionych w okresie od 4 stycznia do 29 września 2010r. przez (...) A. F. z siedzibą w W., przez co naraził podatek dochodowy os osób fizycznych za 2010r. na uszczuplenie w kwocie 348.301,42 zł,

tj. o czyn z art. 56 § 1 kks w zb. z art. 61 § 1 kks w zw. z art. 7§1 kks w zw. z art. 9§3 kks

orzeka

I. Oskarżonego **R. W.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 56 § 1 kks w zb. z art. 61 § 1 kks w zw. z art. 7§1 kks w zw. z art. 9§3 kks skazuje go, a na podstawie art. 56 § 1 kks wymierza mu karę 100 (sto) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (sto) złotych,

II. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1070 (tysiąc siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 1000 (tysiąc) złotych tytułem opłaty.

sygn. akt IV K 603/18

UZASADNIENIE

Na podstawie materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy Sąd ustalił co następuje:

M. W. i P. R. od 2008 r. prowadzili działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą (...) s.c. z siedzibą przy ul. (...) w W.. Przedmiotem tej działalności była sprzedaż oraz serwis urządzeń biurowych oraz urządzeń poligraficznych. Osobą faktycznie zajmującą się sprawami gospodarczymi spółki był R. W. – mąż M. W., który między innymi zajmował się reklamą, kontaktami z kontrahentami spółki, także prowadził bieżące sprawy spółki, w tym prowadził podatkową księgę przychodów i rozchodów, a także gromadził dokumentację w postaci faktur VAT dokumentujących nabyte od innych podmiotów towary i usługi, a także inne wydatki ponoszone przez spółkę, jak również był odpowiedzialny za sporządzenie rocznych deklaracji PIT 36 dokumentujących uzyskany dochód/

poniesioną stratę przez spółkę, składanych do urzędu skarbowego. Znajomym R. W. był A. F., który do końca lutego 2008 r. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. F. w W., w kolejnych latach mając tę działalność w dalszym ciągu zarejestrowaną, faktycznie zaprzestał jej prowadzenia, nie składając deklaracji podatkowych do Urzędu Skarbowego oraz nie odprowadzając podatku VAT. R. W. umówił się z A. F., iż ten będzie wystawiał na rzecz spółki (...) s.c. faktury VAT, dokumentujące usługi rzekomo wykonane przez niego na rzecz spółki, które w rzeczywistości nie odzwierciedlały rzeczywistych zdarzeń. R. W. ewidencjonował przedmiotowe faktury VAT w podatkowej księdze przychodów i rozchodów spółki (...). w kolumnach „pozostałe wydatki” i „wydatki razem”, a tym samym zawyżał koszty uzyskania przychodów przez spółkę. W ten sposób R. W. doprowadził do podania nieprawdy w zeznaniu M. W. o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) PIT-36 za rok podatkowy 2010, złożonym do Urzędu Skarbowego W. – T. w dniu 27 kwietnia 2011r. poprzez zawyżenie kosztów uzyskania przychodów o kwotę 1 447 686,00 zł na skutek nierzetelnego prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów ww. spółki za 2010 r. polegającego na zaewidencjonowaniu za miesiące od stycznia do września 2010 r. w kolumnach „pozostałe wydatki” i „wydatki razem” faktur VAT niemających odzwierciedlenia w rzeczywistych zdarzeniach gospodarczych, wystawionych w okresie od 4 stycznia do 29 września 2010r. przez (...) A. F. z siedzibą w W., przez co naraził podatek dochodowy os osób fizycznych za 2010 r. na uszczuplenie w kwocie 348.301,42 zł.

Postanowieniem z dnia 23 września 2015 r. Urząd Skarbowy W. – T. wszczął dochodzenie w sprawie o przestępstwo skarbowe z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań świadków: A. F. (k. 82-83, 181-183), M. P. (k. 183-184), P. J. (1) (k. 184), zawiadomienia (k. 2-3), protokołu kontroli (k. 4-69), wyjaśnień oskarżonego (k. 214).

Postanowieniem z dnia 08 września 2017 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego W. – T. w W. zastosował wobec R. W. postępowanie w stosunku do nieobecnych, ze względu na możliwość ustalenia miejsca pobytu oskarżonego (k. 142).

W toku postępowania sądowego ustalono miejsce pobytu oskarżonego, który stawił się na rozprawę główną i przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu oraz wyjaśnił, że miał duże problemy finansowe związane ze spłatą kredytu we frankach szwajcarskich. Wskazał, że kilka zdarzeń udokumentowanych w zakwestionowanych fakturach miało miejsce, ale nie wszystkie oraz oświadczył, że zgadza się z tezą aktu oskarżenia (k. 214).

Sąd zważył co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego R. W., który przyznał się do nierzetelnego prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów spółki (...) s.c. poprzez ewidencjonowanie za miesiące styczeń – wrzesień 2010 r. faktur VAT wystawianych przez A. F. mającego zarejestrowaną działalność pod nazwą (...) w W. i doprowadzenia do podania nieprawdy w zeznaniu PIT 36 M. W. za rok podatkowy 2010 r. złożonym do urzędu skarbowego, poprzez zawyżenie kosztów uzyskania przychodów w kwocie 1 447686 zł, są wiarygodne, albowiem są zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, w tym zeznaniami świadka A. F., także protokołem kontroli podatkowej przeprowadzonej w spółce (...) s.c. w okresie marzec/kwiecień 2014 r. Oskarżony nie kwestionował faktu, że umówił się ze swoim znajomym A. F., iż ten będzie wystawiał nierzetelne „puste” faktury VAT na rzecz spółki (...) s.c., potwierdzające rzekomo wykonane usługi na rzecz spółki zarządzanej przez oskarżonego, które w rzeczywistości nie zaistniały. Oskarżony swoje zachowanie tłumaczył trudną sytuacją finansową, w jakiej znajdował się w okresie objętym zarzutem, związaną z koniecznością spłaty kredytu we frankach szwajcarskich. Nie ulega wątpliwości, że celem działania oskarżonego było zawyżanie kosztów uzyskania przychodów spółki, a w konsekwencji doprowadzenie do zmniejszenia kwoty należnego podatku dochodowego od osób fizycznych odprowadzanego do urzędu skarbowego. Bezsporne jest, iż oskarżony wiedział w jakim procederze uczestniczy, jak wynika z zeznań świadka A. F., oskarżony sam zwrócił się do świadka z propozycją tego rodzaju współpracy, przy czym oskarżony nie wiedział, że A. F. ma tylko zarejestrowaną działalność gospodarczą, której faktycznie już nie prowadzi i nie ewidencjonuje wystawianych na rzecz spółki (...) s.c. „pustych” faktur VAT i nie rozlicza się z podatku VAT z urzędem skarbowym, co w konsekwencji doprowadziło do wszczęcia kontroli podatkowej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego W. T..

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka A. F., albowiem są logiczne i konsekwentne oraz zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. A. F. w ich treści opisał okoliczności nawiązania współpracy z R. W. polegającej na wystawianiu na rzecz spółki (...) s.c., którą faktycznie prowadził, faktur VAT dokumentujących wykonanie usług, które w rzeczywistości nie zaistniały. Z relacji A. F. wynika, że oskarżony sam zwrócił się do niego z propozycją tego rodzaju współpracy, świadek opisał na czym polegał ten proceder, wskazał, że otrzymywał od oskarżonego prowizję za wystawione nierzetelne faktury VAT, także okoliczności w jakich dochodziło do przekazywania tych dokumentów. A. F. zeznał, iż w tej sprawie kontaktował się tylko z oskarżonym i nie był w stanie stwierdzić czy wiedzę o tym procederze posiadała M. W.. Świadek wskazał także, iż oskarżony nie wiedział, że świadek wystawianych przez siebie „pustych” faktur VAT nie księguje i nie rozlicza się z urzędem skarbowym, a jak okoliczność ta wyszła na jaw w związku z wszczęciem kontroli skarbowej w stosunku do spółki (...) s.c., to oskarżony miał do niego pretensję. A. F. potwierdził także, iż został prawomocnie skazany w odrębnym postępowaniu za nierzetelne wystawianie faktur, które nie miały pokrycia w rzeczywistości. W ocenie Sądu brak jest podstaw do podważenia wiarygodności zeznań świadka A. F., trudno bowiem przyjąć aby świadek będąc prawomocnie skazany za czyn pozostający w ścisłym związku z czynem zarzucanym oskarżonemu działał na jego niekorzyść, chcąc bezpodstawnie go obciążyć o zachowania, które nie miały miejsca, nawet w sytuacji gdy relacje między nim, a oskarżonym, w związku z ujawnieniem tego proceduru przez organy skarbowe, uległy pogorszeniu.

Zeznania świadka M. P. dla dokonanych ustaleń w sprawie mają charakter uzupełniający. M. P. pracował w spółce (...) s.c., był serwisantem, oskarżony R. W. był jego pracodawcą. Świadek nie wykluczył, że pracując w spółce zetknął się z A. F., nie miał jednakże do czynienia z dokumentami księgowymi spółki, nie kojarzył także faktur wystawionych przez A. F.. Wskazał, że firma A. F. wykonywała stelaż pod reklamę na ul. (...) w W. dla spółki kierowanej przez oskarżonego, ale nie miał wiedzy odnośnie faktury VAT dotyczącej tego zamówienia. Z zeznań M. P. wynika także, iż księgowość w spółce prowadziła I. D. – siostra oskarżonego, jednakże świadek nie kojarzył czy także w okresie objętym treścią zarzucanego oskarżonemu czynu. Gdy odchodził ze spółki w 2010 r. wówczas jeszcze tam pracowała, przy czym M. P. stwierdził, iż uzyskał od niej informację, że została oszukana przez brata.

Podobnie Sąd ocenił zeznania świadka P. J. (2) – pracownika spółki (...) s.c. zatrudnionego jako serwisant maszyn. Świadek nie kojarzył firmy (...) A. F., jak również osoby A. F. czy I. D.. Świadek wskazał, że nie wie kto prowadził księgowość w spółce (...), prezesem spółki był oskarżony, z nim były ustalane wszystkie sprawy związane z zatrudnieniem. Według świadka żona oskarżonego nie wykonywała w spółce żadnych czynności. Zaprzeczył jakoby odbierał faktury od klientów spółki, jedynie wydawał klientom faktury wystawione przez (...) s.c.

Świadek I. D. będąc osobą najbliższą dla oskarżonego, skorzystała z prawa do odmowy składania wyjaśnień (k. 194).

Odnośnie pozostałych dowodów zgromadzonych w sprawie zaliczonych w poczet materiału dowodowego na podstawie art. 394 § 1 i 2 k.p.k., w szczególności w postaci: zawiadomienia (k. 2-3), protokołu kontroli (k. 4-69), Sąd uwzględnił je przy ustalaniu stanu faktycznego nie znajdując podstaw do zakwestionowania ich autentyczności ani prawdziwości zawartych w nich treści.

Za zgodą stron Sąd ograniczył postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie do wskazanych wyżej dowodów, uznając, iż wyjaśnienia oskarżonego przyznającego się do winy nie budzą wątpliwości.

W świetle tak ukształtowanego materiału dowodowego, po dokonaniu jego oceny w oparciu o kryteria zawarte w art. 7 k.p.k. Sąd uznał R. W. za winnego tego, że jako osoba faktycznie zajmująca się sprawami gospodarczymi (...) s.c. z siedzibą w W. doprowadził do podania nieprawdy w zeznaniu M. W. o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) PIT-36 w roku podatkowym 2010, złożonym do Urzędu Skarbowego W. – T. w dniu 27 kwietnia 2011r. poprzez zawyżenie kosztów uzyskania przychodów o kwotę 1 447 686,00 zł na skutek nierzetelnego prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów ww. spółki za 2010r. polegającego na zaewidencjonowaniu za miesiące od stycznia do września 2010r. w kolumnach „pozostałe wydatki” i „wydatki razem” faktur VAT niemających odzwierciedlenia w rzeczywistych zdarzeniach gospodarczych, wystawionych w okresie od 4 stycznia do 29 września 2010r. przez (...) A. F. z siedzibą w W., przez co naraził podatek dochodowy os osób fizycznych za 2010r. na uszczuplenie w kwocie

348.301,42 zł. Swoim zachowaniem oskarżony wypełnił dyspozycję art. 56 § 1 w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

Wskazać należy, iż przepis art. 56 § 1 k.k.s. penalizuje zachowanie podatnika, który składając organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi deklarację lub oświadczenie, podaje nieprawdę lub zataja prawdę lub nie dopełnia obowiązku zawiadomienia o zmianie objętych nimi danych, przez co naraża podatek na uszczuplenie. Podawanie nieprawdy polega na świadomym przedstawieniu organowi podatkowemu okoliczności niezgodnych ze stanem rzeczywistym. Do istoty tak opisanego działania należy umyślne wprowadzenie w błąd organu podatkowego co do rzeczywistego stanu rzeczy, istotnego z punktu widzenia prawidłowego ustalenia wysokości należnego Skarbowi Państwa podatku" (podobnie wyrok SN z dnia 2 grudnia 2002 r., IV KKN 559/99, LEX nr 75491). „Podawanie nieprawdy” obejmuje taką sytuację, w której sprawca świadomie przedstawia organowi podatkowemu dane, które – w jego przekonaniu – są niezgodne z rzeczywistością, tj. ze stanem faktycznym. „Na podstawie art. 56 § 1-3 k.k.s. podlega odpowiedzialności nie tyle sama nierzetelność deklaracji lub oświadczenia, co umyślne działanie lub zaniechanie podatnika w tym zakresie” (uzasadnienie wyroku TK z dnia 12.09.2005 r., SK 13/05, OTK-A 2005nr 8, poz. 91). Sprawca zatem musi świadomy, że swoim zachowaniem podaje nieprawdę lub zataja prawdę, że czyni to kształtując w określony sposób treść deklaracji lub oświadczenia, że w ten sposób przedstawia błędne okoliczności istotne z punktu widzenia podstawy lub wysokości zobowiązania podatkowego oraz że naraża w ten sposób podatek na uszczuplenie. Z kolei przestępstwo z art. 61 k.k.s. polega na nierzetelnym prowadzeniu księgi. Wskazać należy, iż „nierzetelną księgą” jest księga prowadzona niezgodnie ze stanem rzeczywistym. Przestępstwo to ma charakter umyślny i może zostać popełnione zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym.

Zgodnie z art. 9 § 3 k.k.s., za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej. Podkreślić należy, iż zajmowanie się sprawami gospodarczymi, w tym w szczególności finansowymi – o których mowa w art. 9 § 3 k.k.s. – oznacza podejmowanie wszelkiego rodzaju czynności o charakterze faktycznym i prawnym, związanych z wymianą dóbr i usług oraz obrotem środkami finansowymi, w tym również prowadzenie ksiąg rachunkowych, doradztwo podatkowe czy rozliczanie się ze zobowiązań podatkowych wobec Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub Unii Europejskiej. Tak więc sprawcami wykonawczymi przestępstw lub wykroczeń podatkowych będą na ogół określone pracownicy jednostek organizacyjnych, odpowiedzialni z racji powierzonych im zadań za wypełnianie obowiązków finansowoprawnych, w tym za prowadzenie wszelkiego typu ksiąg, naliczanie, potrącanie i odprowadzanie podatków jako płatnicy i podatnicy. W przypadku powierzenia prowadzenia ksiąg biuru rachunkowemu czy doradcy podatkowemu odpowiedzialność karna za sprawstwo wykonawcze związane z niewywiązywaniem się czy wywiązywaniem nieprawidłowym z obowiązków przekazanych im do realizacji obciąża osoby, które podjęły się wypełniania konkretnych zadań (podobnie V. Konarska – Wrzosek w Komentarzu do art. 9 § 3 k.k.s., Lex Omega).

W realiach niniejszej sprawy bezsporne jest, że oskarżony R. W. wiedząc, że wystawiane przez A. F. jako prowadzącego działalność pod nazwą (...) A. F. faktury VAT dokumentowały wykonanie usług na rzecz zarządzanej przez niego spółki (...) s.c., które w rzeczywistości nie były wykonywane, w sposób świadomy ewidencjonował te dokumenty w prowadzonej podatkowej księdze przychodów i rozchodów spółki za rok 2010 r. jako pozostałe wydatki, w celu zawyżenia kosztów uzyskania przychodów, a tym samym zmniejszenia kwoty należnego podatku VAT spółki (...) s.c. Oskarżony w ten sposób doprowadził do podania nieprawdy w zeznaniu podatkowym o wysokości osiągniętego dochodu/poniesionej straty PIT 36 w roku podatkowym 2010 r. złożonym do Urzędu Skarbowego W. – T. w dniu 27.04.2011 r. i naraził podatek dochodowy od osób fizycznych na uszczuplenie we wskazanej wyżej kwocie. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego oskarżony miał świadomość w jakim procederze uczestniczy, działanie to było wcześniej uzgodnione z A. F., wiedział, że jest to działanie niezgodne z prawem, gdyż prowadzi do zaniżenia kwoty należnego podatku dochodowego od osób fizycznych i narażenia podatku na uszczuplenie. Ze gromadzonego materiału dowodowego w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że to oskarżony faktycznie prowadził spółkę (...) s.c., w tym zajmował się prowadzeniem ksiąg rachunkowych spółki, brak jest jakichkolwiek danych wskazujących, iż

czynności te zostały powierzone innej osobie. Tym samym oskarżony był osobą faktycznie zajmującą się sprawami gospodarczymi ww. spółki.

Przy wymiarze kary jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował dotychczasową niekaralność oskarżonego (informacje o karalności – k. 218). Sąd nie dopatrył się w stosunku do oskarżonego okoliczności obciążających.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż wymierzona oskarżonemu R. W. kara 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych, jest adekwatna zarówno do stopnia winy jak i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu, jak również wystarczająca dla realizacji swoich celów w zakresie zapobiegawczego i wychowawczego oddziaływania na osobę oskarżonego, ponadto sprawiedliwa w odczuciu społecznym. Orzeczona kara uświadomi oskarżonemu wagę i znaczenie naruszonych przez niego przepisów i zapobiegnie popełnianiu przez niego kolejnych przestępstw skarbowych. Tym samym zostaną spełnione określone w art. 12 § 2 k.k.s. cele kary. Sąd miał na uwadze, iż aktualna sytuacja majątkowa jest trudna, albowiem pomimo osiąganego dochodu z pracy zarobkowej w kwocie około 4.000 zł miesięcznie oraz otrzymywania świadczenia „500+” na czwórkę pozostających na utrzymaniu dzieci, oskarżony ma do spłaty zobowiązania kredytowe w kwocie kilkuset tysięcy złotych. Tym nie mniej w ocenie Sądu wymierzona kara grzywny nie jest karą nadmiernie surową, biorąc pod uwagę zarówno ustawowe zagrożenie przewidziane za występki z art. 56 § 1 k.k.s., także granice ustawowego zagrożenia karą grzywny za przestępstwo karnoskarbowe, jak również okoliczności przedmiotowe niniejszej sprawy, w tym kwotę narażonego przez oskarżonego na uszczuplenie podatku dochodowego od osób fizycznych.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. uznając, iż nie ma podstaw do zwolnienia oskarżonego od obowiązku ich uiszczenia. O opłacie Sąd orzekł stosownie do dyspozycji art. 3 ust.1 ustawy o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm.).